

VALKAS – SEDAS MEŽU UN MITRĀJU KORIDORS

1. Ainavas struktūras raksturojums

Koridoru veido mozaīkveida ainava ar mežu masīviem un puduriem, lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. Attālums starp meža masīviem un puduriem (<500m) nodrošina vienotu telpisko sasaisti starp Valkas un Sedas lielajiem meža masīviem.

1.1. Koridora pamatelementu raksturojums un attīstība

1.1.1. Pamatelementu ainavu struktūra

Šķirtmetu purvs un meliorēta meža ainava (533 ha). Purvs apaudzis ar retām priedītēm. No apkārtējās teritorijas to norobežo kontūrgrāvis. Purvam pieguļ meliorēti priežu meži.

1.1.2. Pamatelementu bioloģiskās daudzveidības raksturojums

Šķirtmetu purvs un meliorēta meža ainava (533 ha). Purvs un meža masīvs ir nozīmīgs ainavas elements, kas nodrošina dzīvnieku pārvietošanās no Valkas meža masīvu uz Sedas meža masīvu. Ainavas struktūra ir piemērota mazajam ērglim un citām indikatorsugām.

1.1.3. Pamatelementu estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības

Pamatelementu estētiskais novērtējums:

Ainavas estētiskā vērtība kopumā nav augsta.

Pamatelementu kultūrvēsturiskais novērtējums:

Ainavā nav kultūrvēsturiskie objekti un līdz ar to tai nav augsta kultūrvēsturiskā vērtība.

1.1.4. Pamatelementu sociālekonomiskā nozīme

Mežu ainava

Mežu ainavai ir nozīme mežsaimniecībā un medību saimniecībā.

Purvu ainava

Šķirtmetu purvā iespējams uzsākt kūdras ieguvu.

1.1.5. Vispārējās tendences ainavu struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori

Ainavu struktūras vispārējās attīstības tendences:

Sakarā ar mežistrādi novērojamas lielas izmaiņas mežu ainavu struktūrā, kas veicina mežu fragmentāciju.

Nākotnē sagaidāms lauksaimniecībā izmantojamo zemju pakāpeniska apmežošanās, kā rezultātā meža ainavu matricā izzudīs lauksaimniecības

zemju plankumi. Tā rezultātā attīstīsies ainavu homogenizācija, kas var ietekmēt mazā dzeņa populāciju.

1.1.6. Ainavu vai ainavu elementu pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu izmantošanu un apsaimniekošanu

Ainava ietilpst ZVBR neitrālajā zonā.

1.1.7. Vēlamā ainavu struktūra un tās elementu attīstība

Ainavu struktūra kopumā

- Saglabāti lielāki mežu masīvi un puduri.
- Meža masīvos vēlams saglabāt lauksaimniecības zemju plankumus.
- Šķirtmetu purvs netiek izmantots kūdras ieguvē.

1.1.8. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai

1. Meži tiek apsaimniekoti atbilstoši Latvijas likumdošanai.
2. Vecu audžu īpatsvaram jāsasniedz vismaz 10% no pamatelementu kopējās platības.
3. Vēlams ierobežot meža izcirtumu lielumu līdz 1 ha

2. Buferzonas raksturojums un attīstība

Koridora buferzona izveidota ar mērķi, lai ar meža puduriem un nogabaliem savienotu Valkas un Sedas meža masīvus.

2.1. Buferzonas ainavu raksturojums

Buferzonu veido mozaīkveida ainava, kurā aptuveni vienādās platībās ir mežu zemes un lauksaimniecībā izmantojamās zemes.

Nozīmīgs buferzonas ainavas elements ir Žukupe un tās piekrastē esošās palieņu pļavas.

2.2. Buferzonas bioloģiskās daudzveidības raksturojums

Koridora buferzonas bioloģisko daudzveidību nosaka tās mozaīkveida ainavu struktūra un relatīvi garie ekotoni, kas ir piemērotas dzīvotnes mazajam ērglim.

2.3. Buferzonas ainavu estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības

Ainavu estētiskais novērtējums:

Buferzonā ir vidēji vērtīgas ainavas. Pirmkārt, tas attiecas uz Valkas – Ērgemes ceļa apkārtni. Vizuāli pievilcīgas ainavas ir Bērzu ezera apkārtnē.

2.4. Buferzonu ainavu sociālekonomiskā nozīme

Mežu ainava tiek izmantota mežsaimniecībā un medību saimniecībā. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes starp meža masīviem tiek daļēji izmantotas lauksaimniecībā. Vienlaikus minētās teritorijas ietilpst areālā, kur prognozējamās lauksaimniecībā izmantojamo zemju izmantošanas strauja samazināšanās.

2.5. Vispārējās tendences ainavu struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori

Bioloģisko daudzveidību buferzonā nākotnē var ietekmēt:

- Lauksaimniecības zemju strauja aizaugšana ar krūmiem un mežu;
- Mežizstrādes intensitātes pieaugums buferzonā.

2.6. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai

Meža ainava

Mežu apsaimniekošana atbilstoši Latvijā spēkā esošajai meža likumdošanai.

Lauksaimniecības zemju ainava

Lauksaimniecības zemju plankumi un ainava kopumā vēlams saglabāt, kā nozīmīgus biotopus mozaīkveida ainavā dzīvojošām sugām, kā arī kā barošanās vietas migrējošiem putniem.

Lauksaimniecības zemju ainavas pieļaujams transformēt biokoksnes plantāciju ierīkošanai.

3. Priekšlikumi ZVBR zonējumam

ZVBR ainavu aizsardzības zonā iekļaujama visa bioloģiskā koridora ainava.